

Stanowisko Zarządu wraz z opinią Rady Nadzorczej SKOTAN S.A. odnoszące się do zastrzeżenia wyrażonego przez firmę audytorską w sprawozdaniu z przeglądu śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej SKOTAN oraz śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Skotan S.A. za okres od 01.01.2020-30.06.2020 roku.

a) wskazanie wpływu, w ujęciu ilościowym i jakościowym przedmiotu zastrzeżenia na roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w tym na wyniki oraz inne dane finansowe, z przedstawieniem w każdym przypadku oceny istotności

W związku z zastrzeżeniem firmy audytorskiej (Grupa Audyt i Podatki Sp. z o. o.) dotyczącym zagrożenia kontynuacji działalności przez SKOTAN S.A. (Spółka, Emitent, Spółka Dominująca) oraz spółki zależne Grupy Kapitałowej SKOTAN w okresie kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego (w sprawozdaniu kapitał własny na dzień 30.06.2020 r. wykazuje kwotę minus 11 901 tys. zł, kwotę w pozycji zobowiązań krótkoterminowych w wysokości 16 230 tys. zł, suma aktywów trwałych oraz aktywów obrotowych wynosi 4 403 tys. zł.

Zarząd Spółki stoi na stanowisku, iż prawdopodobieństwo materializacji wskazanego ryzyka utraty możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową SKOTAN może znacząco zmaleć w perspektywie II półrocza 2020 roku z uwagi na zdarzenia, jakich Zarząd spodziewa się w tym okresie.

Aktualna sytuacja finansowa wciąż Grupy jest nadal bardzo trudna i w chwili obecnej Grupa identyfikuje istotne ryzyko finansowe i płynnościowe związane z pozycją bilansową, utrudniającą zaciągnięcie krótkoterminowego długu. Fakt ten może stanowić istotne ograniczenie możliwości ponoszenia nakładów niezbędnych dla rozwoju działalności Spółki Dominującej na skalę umożliwiającą jej pozyskiwanie intratnych kontraktów. Stworzenie portfolio innowacyjnych produktów i technologii o wysokim potencjale komercjalizacji, wymagało zaangażowania wszystkich aktywów finansowych, będących w posiadaniu Spółki Dominującej. Zaistniała sytuacja, charakterystyczna dla spółek prowadzących działalność B+R, generuje określoną ekspozycję na ryzyka i zagrożenia. Ze względu na koszty wejścia, brak profesjonalnego doświadczenia rynkowego oraz siły marketingowej pozwalającej Spółce Dominującej skutecznie i trwale zaistnieć na rynku krajowym i rynkach międzynarodowych, konieczne jest włączenie partnerów branżowych dla dalszego rozwoju.

Niepozyskanie partnerów, przy jednocześnie stale rosnącym ryzyku utraty płynności, stanowi najpoważniejsze zagrożenie dalszego funkcjonowania Grupy. Alternatywą jest pozyskanie kapitału rozwojowego w ramach nowej emisji akcji lub emisji obligacji zamiennych. Niestety, Walne Zgromadzenie Spółki Dominującej w sierpniu 2020 roku podjęło wprawdzie uchwałę o dalszym istnieniu Spółki Dominującej jednak kolejna uchwała dotycząca zgody na nową emisję akcji oraz konwersję obligacji na akcję nie uzyskały poparcia akcjonariuszy obecnych na WZ.

Kapitał własny Grupy jest ujemny, a Spółka Dominująca finansuje bieżącą działalność emitując krótkoterminowe obligacje zabezpieczone, jednak zdolność do kolejnych emisji obligacji i pokrywania kosztów obsługi długu powoli się wyczerpuje. W przypadku utraty ww. zdolności Zarząd Spółki Dominującej ponownie przedstawi akcjonariuszom koncepcję emisji akcji i/lub obligacji zamiennych na akcje. Dłuższa niemożność skutecznego przeprowadzenia emisji akcji/obligacji zamiennych lub alternatywnie pozyskania finansowania z innych źródeł może spowodować, że Zarząd Spółki Dominującej może być zmuszony do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki.

Dodatkowym warunkiem ostatecznego wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań Spółki jest odzyskanie długotrwałej płynności finansowej, które w znacznej mierze jest uzależnione od możliwości sprzedaży wyników prac badawczo – rozwojowych na rzecz inwestorów zewnętrznych. Spółka nadal poszukuje partnerów branżowych na realizację przedsięwzięć wspólnych związanych z nieskomercjalizowanymi jeszcze wynikami projektów badawczych zakończonych w 2015 r. Niestety, szanse na komercjalizację projektu „Innowacyjny bakteriofagowy preparat ochronny do stosowania w zespole stopy cukrzycowej” są nikłe ze względu na bariery rejestracyjne i ekonomiczne, natomiast projekt „Innowacyjna technologia otrzymywania kwasu 9-dekenowego oraz 1-dekenu z biomasy z wykorzystaniem nowej generacji katalizatorów metatezy” napotyka bariery natury ekonomicznej. Ideą projektu było wykorzystanie olejów roślinnych zamiast ropy naftowej jako surowca do produkcji np. tworzyw sztucznych, jednak obecna sytuacja na rynku ropy sprawia że projekt jest nieekonomiczny. Wyniki projektu „Wykorzystanie drożdży *Y. lipolytica* i *D. hansenii*, enzymów oraz toksyn killerowych do otrzymywania preparatów przydatnych w przemyśle i agrotechnice” są wdrażane w ramach działalności Spółki (sektor AGRO).

Spółka w I półroczu 2020 roku osiągnęła przychód netto w wysokości 4 727 tys. zł względem 2 454 tys. zł w I półroczu 2019 roku, co stanowi wzrost wartości sprzedaży o 92 % wobec analogicznego okresu w roku ubiegłym. Zysk Spółki z działalności operacyjnej w I półroczu 2020 r. wyniósł 290 tys. zł w porównaniu do 1 101 tys. zł straty w okresie 01.01.2019-30.06.2019. Spółka w I półroczu 2020 roku nie wyemitowała żadnych papierów dłużnych, finansując koszty funkcjonowania Grupy uzyskanymi przychodami. Osiągnięcie powyższych wyników w I półroczu 2020 roku było spowodowane głównie zwiększeniem wolumenu sprzedaży produktów własnych obu podstawowych linii produktowych, realizacją fazy wykonawczej kontraktu z Eko Tree s.r.o oraz w niewielkim stopniu dystrybucją płynów biobójczych produkcji Boryszew ERG rozpoczętą w marcu br.

Celem Grupy SKOTAN na rok 2020 jest utrzymanie tej tendencji w kolejnym półroczu i osiągnięcie bieżącej stabilności finansowej w całym roku 2020. Nie rozwiąże to jednak problemu ogólnego zadłużenia Grupy.

Epidemia koronawirusa COVID-19 nie ma obecnie istotnego negatywnego wpływu na działalność Grupy Kapitałowej SKOTAN. Działalność prowadzona jest bez większych zakłóceń, a Zarząd Spółki monitoruje na bieżąco zachodzące zdarzenia w celu dostosowania funkcjonowania do zmieniających się warunków, tak aby w sposób bezpieczny zapewnić kontynuację działalności Grupy. W chwili obecnej nie ma jednak możliwości przewidzenia skutków powyższego zjawiska w skali kraju i świata w przyszłości, a tym samym nie ma możliwości określenia jego wpływu na działalność operacyjną Grupy SKOTAN w kolejnych kwartałach.

W 2019 roku i do dnia sporządzenia niniejszego stanowiska Spółka dokonała emisji:

- w dniu 20 lutego 2019 r. – 5 obligacji imiennych serii N o łącznej wartości nominalnej 500.000 PLN. Data wykupu obligacji to dzień 30 czerwca 2020 r. W dniu 18 września 2020 (zdarzenie po dniu bilansowym) Spółka dokonała prolongaty terminu wykupu obligacji na dzień 31 grudnia 2020 r.;
- w dniu 26 lutego 2019 r. – 6 obligacji imiennych serii O o łącznej wartości nominalnej 600.000 PLN. Data wykupu obligacji to dzień 30 czerwca 2020 r. W dniu 18 września 2020 (zdarzenie po dniu bilansowym) Spółka dokonała prolongaty terminu wykupu obligacji na dzień 31 grudnia 2020 r.;

- w dniu 12 kwietnia 2019 r. 10 obligacji imiennych serii P o łącznej wartości nominalnej 1.000.000 PLN. Data wykupu obligacji to dzień 31 grudnia 2020 r.

Ponadto Zarząd podejmował w tym okresie działania w celu przedłużenia terminu wykupu pozostałych serii obligacji wyemitowanych przez Spółkę:

- w dniu 15 stycznia 2019 roku Zarząd Spółki otrzymał obustronnie podpisane porozumienie z obligatariuszem przedłużające termin wykupu obligacji imiennych serii H z dnia 31 grudnia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, a następnie w dniu 20 grudnia 2019 r. otrzymał kolejne obustronnie podpisane porozumienie przedłużające termin wykupu do dnia 31 grudnia 2020 r.;

- w dniu 25 marca 2019 r. Zarząd Spółki zawarł z obligatariuszem porozumienie w sprawie przedłużenia terminu wykupu obligacji imiennych serii C z dnia 31 marca 2019 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku;

- w dniu 25 marca 2019 roku Zarząd Spółki podpisał porozumienia przedłużające terminy wykupu obligacji imiennych serii F i serii L z dnia 31 marca 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Następnie w dniu 31 grudnia 2019 r. Zarząd Skotan S.A. poinformował o trwających rozmowach dotyczących wyznaczenia nowego terminu wykupu obligacji serii F i L, a w dniu 7 stycznia 2020 r. poinformował o obustronnie podpisanych porozumieniach z obligatariuszem przedłużających terminy wykupu obligacji serii F i L do dnia 30 czerwca 2020 r. W dniu 18 września 2020 (zdarzenie po dniu bilansowym) Spółka dokonała prolongaty terminu wykupu obligacji na dzień 31 grudnia 2020 r.;

- w dniu 26 marca 2019 roku Spółka otrzymała obustronnie podpisane porozumienie z obligatariuszem przedłużające termin wykupu obligacji imiennych serii I z dnia 28 lutego 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, a w dniu 31 grudnia 2019 r. otrzymała kolejne porozumienie przedłużające termin wykupu do dnia 31 grudnia 2020 r.;

- w dniu 28 czerwca 2019 r. Zarząd Spółki zawarł z obligatariuszem porozumienia przedłużające terminy wykupu obligacji serii D i serii E z dnia 30 czerwca 2019 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku. Następnie w dniu 30 czerwca 2020 r. Zarząd Skotan S.A. otrzymał podpisane przez obligatariusza porozumienia przedłużające terminy wykupu obligacji serii D i serii E do dnia 30 czerwca 2021 r.

- w dniu 26 września 2019 r. Zarząd Spółki zawarł z obligatariuszem porozumienie przedłużające termin wykupu obligacji serii G z dnia 30 września 2019 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku;

- w dniu 20 grudnia 2019 r. Spółka otrzymała obustronnie podpisane porozumienie z obligatariuszem przedłużające termin wykupu obligacji serii J z dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku;

- w dniu 21 grudnia 2019 r. Spółka otrzymała obustronnie podpisane porozumienie z obligatariuszem przedłużające termin wykupu obligacji serii K z dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku;

- w dniu 31 grudnia 2019 r. Zarząd Spółki poinformował o trwających rozmowach dotyczących wyznaczenia nowego terminu wykupu obligacji serii M, a następnie w dniu 7 stycznia 2020 r. poinformował o obustronnie podpisanym porozumieniu z obligatariuszem przedłużającym termin wykupu obligacji serii M z dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku. W dniu 18

września 2020 (zdarzenie po dniu bilansowym) Spółka dokonała prolongaty terminu wykupu obligacji na dzień 31 grudnia 2020 r.;

W dniu 6 grudnia 2019 roku Spółka dokonała wcześniejszego wykupu części obligacji serii K o łącznej wartości nominalnej 700.000 zł.

Zaistniałe powyższe zdarzenia miały znaczący wpływ na utrzymanie płynności Grupy w 2020 roku i łącznie z planowanymi działaniami dotyczącymi dodatkowego finansowania w przypadku ich powodzenia pozwolą w ocenie Zarządu na kontynuację działalności Grupy w perspektywie co najmniej kolejnych 12 miesięcy.

Z uwagi na fakt że zastrzeżenia firmy audytorskiej dotyczyły przyjętego założenia kontynuacji działalności przez Grupę w okresie co najmniej najbliższych 12 miesięcy, wykazanie wpływu ilościowego zastrzeżeń na wyniki i dane finansowe Grupy wymagałoby sporządzenia przez Spółkę sprawozdania finansowego metodą likwidacyjną, która polega na oszacowaniu możliwej do uzyskania wartości wpływów ze sprzedaży w trybie pilnym poszczególnych składników majątku Grupy i pomniejszeniu jej o wartość zobowiązań Grupy i koszty likwidacji. Z uwagi na to, że mimo dostrzeganego ryzyka utraty płynności i zagrożenia kontynuacji działalności Grupy, Zarząd Emitenta nie przewiduje na chwilę obecną likwidacji Grupy ze względu na podejmowane cały czas działania w celu utrzymania prowadzonej przez Grupę działalności, w tym w szczególności działania, o których mowa w niniejszym stanowisku, Spółka nie sporządzała skonsolidowanego sprawozdania finansowego metodą likwidacyjną i nie dysponuje informacjami finansowymi odpowiadającymi zastrzeżeniu firmy audytorskiej. W obecnej sytuacji finansowo-ekonomicznej Grupy sporządzenie ww. informacji, mając na uwadze stanowisko Zarządu dotyczące możliwości kontynuacji działalności Grupy, nie jest na chwilę obecną w ocenie Zarządu Spółki uzasadnione z uwagi na związane z tym wysokie koszty i obciążenia organizacyjne.

b) przedstawienie podjętych lub planowanych przez Emitenta działań w związku z zaistniałą sytuacją

Zarząd Spółki wyjaśnia, iż pomimo istotnych przesłanek wskazujących na ryzyko utraty płynności finansowej i zagrożenia kontynuacji działalności Grupy, podjął szereg działań restrukturyzacyjnych, mających na celu pozyskanie środków finansowych jako następstwo transakcji gotówkowych w zamian za częściowe lub całościowe przejęcie kontroli nad możliwością wykorzystania osiągniętych wyników prac badawczo-rozwojowych Grupy oraz z tytułu zbycia nieruchomości inwestycyjnej w spółce zależnej.

Na ograniczenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej ma też wpływ fakt, iż Zarząd Spółki w ciągu 2017 - 2020 r. i do dnia sporządzenia niniejszego stanowiska podejmował działania w celu przedłużenia terminów wykupu wyemitowanych obligacji (serie: C, D, E, F, G, H, I, L, M, N, O,P) oraz dokonywał emisji kolejnych serii obligacji (serie: E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P). Działania te zostały szeroko opisane w punkcie a) powyżej.

W latach poprzednich Grupa Kapitałowa koncentrowała się przede wszystkim na rozwijaniu działalności naukowo-badawczej związanej z projektami realizowanymi w ramach otrzymanego wsparcia finansowego z NCBR oraz PARP na rozwój innowacyjnej gospodarki. Spółka Dominująca wykorzystywała środki z dotacji przyznanych w latach ubiegłych, a prowadzone za ich pośrednictwem badania naukowe wpisywały się w obszar podstawowej działalności Spółki Dominującej. Zarówno w poprzednich latach jak i w I półroczu 2020 roku podstawowym priorytetem Spółki Dominującej stał się rozwój sprzedaży produktów powstałych w wyniku działalności badawczo – rozwojowej,

wdrożenie osiągniętych rezultatów projektów badawczych do zastosowań komercyjnych oraz partnerstwo branżowe z silnymi i strategicznymi kooperantami.

W związku z zakończeniem w 2015 r. wszystkich projektów badawczo – rozwojowych realizowanych na przestrzeni poprzednich kilku lat, 2019 roku był dla Spółki Dominującej kolejnym okresem działalności w ramach standardowej działalności operacyjnej, związanej z pozyskiwaniem klientów na produkowane produkty i technologie oraz szukaniem partnerów dla ich wdrożeń i rozwoju.

W 2019 r., suplementy linii EstroVita stanowiły główne źródło przychodów Spółki Dominującej. Pewien udział w sprzedaży stanowiły także preparaty wykorzystywane w agrotechnice, w szczególności biopreparaty do stabilizacji mikroflory. Spółka dostrzega istotny potencjał handlowy w obszarze produkcji specjalistycznych preparatów dla rolnictwa, który jednocześnie pozwala lepiej wykorzystać moce produkcyjne zakładu drożdżowego. Spółka kontynuuje również prace nad popularyzacją zastosowania preparatu Yarrtica do remediacji skażeń z gruntów a szczególną nadzieję wiąże z trwającymi przygotowaniem do projektu w prowincji Ogoniland w Nigerii. Lokalny partner uzyskał w marcu 2019 r. certyfikat zezwalający na stosowanie preparatu na terenie Nigerii. Niestety realizacja projektu się istotnie opóźnia, na co Skotan S.A. nie ma wpływu.

Spółka Dominująca Spółka Dominująca zakłada, że jeszcze w IV kwartale 2020 r. nastąpi istotny wzrost produkcji biomasy drożdżowej przeznaczonej na cele spożywcze w postaci suplementów diety oraz dodatku do żywności funkcjonalnej. W 2019 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Komisja Europejska przyznały biomase drożdżowej *Yarrowia lipolytica* status Novel Food i umieściły w unijnym wykazie nowej żywności, który reguluje warunki stosowania i wymogi w zakresie etykietowania. Dodatkowo Spółka Dominująca realizuje jeszcze dwa wnioski o zgodę na wprowadzenie na rynek spożywczy produktów bazujących na drożdżach *Yarrowia lipolytica* wzbogaconych w wybrane mikroelementy (również w ramach procedury „Novel Food”). We wrześniu 2020 r. Spółka otrzymała informacje z Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności, iż oba procedowane wnioski uzyskały akceptacje Stałego Komitetu ds. Żywności i Pasz, funkcjonujących przy Komisji Europejskiej. Kolejnym etapem procesu akredytacyjnego jest przyjęcie przez Komisję Europejską rozporządzenia, aktualizującego wykaz nowej żywności i jego publikacja w Dzienniku Urzędowym UE. W maju br. Spółka zawarła z Life Beauty Pharma sp. z o.o. umowę o współpracy handlowej i marketingowej w celu przygotowania, promocji i komercjalizacji suplementów diety ludzkiej powstałych na bazie *Yarrowia Lipolytica* Novel Food, a dalszym etapie również w zakresie B+R.

Odnosząc się do strony kosztowej funkcjonowania, Spółka Dominująca przywiązuje dużą wagę do udoskonalania stosowanych technologii i obniżki kosztów produkcji. Zakład produkcji drożdży *Yarrowia lipolytica* w ramach niwelowania ryzyka związanego z kosztem zakupu surowców produkcyjnych, zwłaszcza w aspekcie cen gliceryny, która podlega notowaniom giełdowym, stale optymalizuje proces produkcyjny. Zmiana sytemu produkcji drożdży pozwoliła na zmniejszenie ilości dozowanych surowców oraz rezygnację z użycia niektórych substancji, co realnie wpływa na lepsze wykorzystanie wszystkich surowców oraz energii elektrycznej, pary i sprężonego powietrza, które wykorzystywane są do funkcjonowania urządzeń i aparatury. Na podstawie wykonanego w 2016 roku audytu energetycznego Spółka dokonała modernizacji instalacji drożdżowej oraz zmiany sposobu zarządzania energią cieplną przez co znacząco obniżyła zużycie pary wysokoprężnej w zakładzie. Działania zmierzające do redukcji zapotrzebowania na media i surowce są kontynuowane. Dodatkowo zakład wykorzystuje śluzę stanowiącą odpad w produkcji estrów etylowych kwasów tłuszczowych Omega-3,6,9 (czyli drugiej kluczowej instalacji Spółki Dominującej). Stale wzrastająca ilość produkowanych estrów oraz duże możliwości adaptacyjne do przetwarzania surowca na

biomasę drożdżową pozwalają na zwiększenie ich udziału w produkcji drożdży, co skutkuje zmniejszeniem ilości zakupywanej gliceryny oraz łagodzi skutki wzrostu cen gliceryny na rynku.

Pomimo podejmowanych cały czas przez Zarząd intensywnych działań w zakresie źródeł finansowania Grupy, polityki kosztowej i działalności handlowej mających na celu rozwój i poprawę sytuacji finansowej Grupy, Zarząd Spółki mając na względzie interes Akcjonariuszy, stoi na stanowisku, iż w celu wyeliminowania ryzyka utraty możliwości kontynuacji działalności przez Grupę, niezbędne jest podjęcie decyzji o dokapitalizowaniu Spółki Dominującej poprzez nową emisję akcji, obligacji zamiennych na akcje lub konwersji wyemitowanych już obligacji na akcje poprzez nową emisję. W związku z powyższym na kolejnym Walnym Zgromadzeniu Zarząd ponownie przedstawi Akcjonariuszom projekt uchwały o podwyższeniu kapitału i emisji nowych akcji i/lub emisji obligacji zamiennych na akcje Spółki w celu pozyskania środków na kontynuację działalności i realizację fazy komercjalizacji poszczególnych projektów.

c) opinia Rady Nadzorczej

W związku z zastrzeżeniem firmy audytorskiej (Grupa Audyt i Podatki Sp. z o. o.) dotyczącym zagrożenia kontynuacji działalności przez SKOTAN S.A. (Spółka, Emitent) oraz spółki zależne Grupy Kapitałowej SKOTAN w okresie kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego Rada Nadzorcza SKOTAN S.A. nie zgadza się z identyfikowaną przez Zarząd Emitenta koniecznością dokapitalizowania Spółki poprzez nową emisję akcji i/lub obligacji zamiennych na akcje wobec negatywnego stanowiska Akcjonariuszy wyrażonego na ostatnim Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Rada Nadzorcza zaleca zamiast tego zintensyfikowanie działań dotyczących sprzedaży aktywów niepracujących oraz sprzedaży wyników badań niektórych projektów Spółki na rzecz podmiotów trzecich.

Zarząd podjął działania restrukturyzacyjne i handlowe, które doprowadziły do redukcji kosztów operacyjnych Spółki oraz do zwiększenia wolumenu i wartości sprzedaży produktów i usług jak również skutecznie przedłużył terminy spłaty obligacji, co redukuje zagrożenie utraty płynności. Rada Nadzorcza zaleca jednak dalszą intensyfikację działań sprzedażowych i marketingowych oraz poszukiwania partnerów branżowych w celu szybkiego uzyskania nadwyżki bieżących przychodów nad kosztami operacyjnymi.